

Protokół
XII posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego
w dniu 12 marca 2015 roku

I. Otwarcie posiedzenia i powitanie gości

Przewodniczący RG przywitał Podsekretarz Stanu prof. D. Nałęcz oraz pozostałych gości, obecnych na sali w chwili rozpoczęcia obrad.

II. Przyjęcie porządku obrad

Rada jednomyślnie przyjęła zaproponowany porządek obrad.

III. Problematyka konsolidacji w szkolnictwie wyższym w Polsce

Podczas posiedzenia przedstawione zostały dwie prezentacje: „Konsolidacja sektora szkolnictwa wyższego w Polsce”, której autorami byli prof. W. Frąckowiak i prof. J. Szambelańczyk oraz „Konsolidacja w szkolnictwie wyższym”, którą zaprezentował P. Zygarłowski, Prezes Centrum Rozwoju Szkół Wyższych TEB Akademia.

W obu przedstawionych prezentacjach przedstawiono społeczne oraz prawne uwarunkowania procesu konsolidacji szkół wyższych, w tym:

- paradygmat gospodarki opartej na wiedzy
- konieczność kształcenia się przez całe życie
- konsekwencje rewolucji informatyczno-technologicznej
- rosnąca rola badań naukowych w uczelniach
- rosnąca konkurencja na rynku edukacji wyższej
- rosnące koszty kształcenia
- niekorzystny trend demograficzny

Przedstawiono także formy i charakterystyki konsolidacji możliwe w obecnym stanie prawnym.

- Ponadto zwrócono uwagę na kwestie makroekonomiczne związane zarówno z potencjalną segmentacją szkolnictwa wyższego, jak i z problematyką finansowania kształcenia na poziomie wyższym

Obie prezentacje stanowią załączniki do protokołu.

Prof. J. Woźnicki podkreślił, że przedstawione prezentacje oraz krótka wstępna debata, która Rada odbędzie na tym posiedzeniu mają charakter wprowadzający do problemu konsolidacji. Zamiarem Rady jest dogłębne przeanalizowanie problemu przez specjalnie do tego powołany zespół, a następnie odbycie zasadniczej debaty nad przygotowanymi przez ten zespół tezami.

Następnie Prof. Jerzy Woźnicki poprosił aby w imieniu KRASP głos zabrał gen. prof. Z. Mierczyk, rektor WAT. W swoim wystąpieniu prof. Z. Mierczyk przedstawił trzy projekty konsolidacji o charakterze programowym na podstawie doświadczeń szkolnictwa wojskowego i technicznego tj.:

- projekt związku uczelni sił zbrojnych. Projekt ten został jednak oprotestowany przez studentów i ostatecznie wycofano się z jego realizacji.

- powstanie programowego związku trzech uczelni technicznych: Politechniki Łódzkiej, Politechniki Warszawskiej oraz Wojskowej Akademii Technicznej, co pozwoliło na uruchomienie interesujących kierunków międzyuczelnianych.
- utworzenie Polskiego Instytutu Technicznego, którego działalność opiera się na dużych projektach badawczych. W ramach Instytutu działa wiele politechnik oraz instytutów technicznych PAN. Współpraca Polskiego Instytutu Technicznego z Krajową Izbą Gospodarczą pozwoliła na pozyskiwanie dużych projektów badawczych oraz projektów o charakterze strategicznym.

Następnie Przewodniczący RG poprosił o wypowiedź Podsekretarz Stanu prof. Darię Nałęcz, która w nawiązaniu do poruszonych dylematów stwierdziła, że:

- bez uzyskania zgody środowiska akademickiego nie da się przeprowadzić istotnych reform. W szczególności problem konsolidacji uczelni zasługuje na poważną debatę;
- utrzymanie modelu nieodpłatnych studiów jest wymogiem konstytucyjnym. Zwróciła też uwagę, że wprowadzenie odpłatności mogłoby zagrozić odpływem i tak już malejącej grupy studentów za granicę.
- istnieje potrzeba powstania uczelni flagowych, które w przyszłości mogłyby zająć miejsce w pierwszej lub drugiej setce rankingu szanghajskiego. Uczelnie te byłyby wiodącą grupą uczelni badawczych, posiadających wielosektorową ofertę edukacyjną, dysponujących zarówno silną kadrą akademicką jak i zdolnych studentów chcących prowadzić badania naukowe na światowym poziomie;
- polskie uczelnie i instytuty biorą na siebie cały ciężar innowacji. W przeciwieństwie np. do gospodarki niemieckiej, praktycznie wszystkie polskie patenty powstają w tych instytucjach.
- Ministerstwo planuje uruchomienie nowego strumienia perspektywy finansowej, który będzie skierowany do uczelni, zmierzających do podniesienia jakości kształcenia jak i prowadzonych badań naukowych,;
- Nie należy zapominać o uczelniach działających w regionie które zaspokajają potrzeby lokalne i stwarzają młodzieży możliwość podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Uczelnie te powinny się rozwijać i zachować swoją specyfikę.
- Dotychczasowe doświadczenia konsolidacji w sektorze szkół niepublicznych mają bardzo zróżnicowany charakter.

Zarządzanie szkołami wyższymi wymaga coraz lepszych umiejętności menadżerskich i jest coraz trudniejsze, zwłaszcza dla uczonych z dziedzin odległych od teorii zarządzania. Ponieważ pani min. D. Nałęcz musiała wkrótce opuścić posiedzenie, prof. J. Woźnicki otworzył krótką debatę. Głos w niej zabrali

prof. M. Żylicz, prof. Z. Marciniak oraz prof. M. Pałys i prof. J. Woźnicki.

Prof. M. Żylicz w nawiązaniu do prezentacji prof. J. Szambelańczyka i wypowiedzi min. D. Nałęcz stwierdził, że nie stać nas na utrzymywanie wszystkich publicznych szkół wyższych i należy stworzyć system bankructwa słabych szkół. Nie stać nas też na bezpłatne szkolnictwo wyższe, a jeżeli Konstytucja RP na to nie pozwala to należy ją zmienić. Profesor zauważył, że konsolidacja niesie w sobie ryzyko zamrożenia obecnego stanu – utrzymywanie słabej kadry (Profesor przywołał badania prof. Kwieka, z których wynika, że 43% nauczycieli akademickich nic nie publikowało w ciągu minionych trzech lat). Proces konsolidacji powinien eliminować słabych nauczycieli akademickich

i podnieść jakość kształcenia. Zdaniem prof. M. Żylicza ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym blokuje pro jakościowy rozwój uczelni jak i nauki. Rozwiązaniem mogłoby być powoływanie fundacji która zarządzałaby uczelniami.

Prof. Z. Marciniak stwierdził, że na wstępnym etapie debaty nad konsolidacją trzeba postawić fundamentalne pytanie – dlaczego warto ją podjąć. Profesor stwierdził, że warto, a nawet trzeba ją podjąć, bo konsolidacja może przyczynić się do poprawy obrazu polskiego systemu polskiego szkolnictwa wyższego w skali globalnej. Poprawa wizerunku szkolnictwa wyższego będzie dla opinii społecznej ważnym argumentem za dalszymi nakładami finansowymi na szkolnictwo wyższe. Profesor podkreślił, że w dyskusji na temat konsolidacji, obok aspektów ekonomicznych, nie należy stracić z pola widzenia uniwersalnej roli uczelni – przekazywania mądrości. Zdaniem profesora, środowisko akademickie samo powinno wyjść z inicjatywą konsolidacji.

Prof. M. Pałys: nawiązując do wypowiedzi Min. D. Nałęcz zwrócił uwagę, na fakt, że nie tylko managerowie są zdolni do zarządzania dużymi organizacjami. Wiele instytucji naukowych zarządzanych jest na wysokim poziomie przez specjalistów z różnych dziedzin.

Prof. J. Woźnicki nawiązując do wypowiedzi prof. Pałysa stwierdził, że osoby które pełnią stanowiska na różnych szczeblach mają za sobą wieloletnie doświadczenie w zarządzaniu instytucjami naukowymi oraz szkołami wyższymi. Ponadto Fundacja Rektorów Polskich prowadzi szkołę zarządzania strategicznego która skierowana jest do wyższej kadry kierowniczej w tym także rektorów.

IV. Informacja o wnioskach ze wstępnej dyskusji w prezydium nad wyborem zakresu działania zespołów roboczych Rady powoływanych w 2015 r. oraz dyskusja w gronie członków Rady

Przewodniczący podkreślił bardzo wstępny charakter obecnej debaty i zapowiedział powrót do niej po przygotowaniu odpowiednich materiałów. Poinformował, że PRG rozważyło propozycję powołania prof. J. Szambelańczyka na przewodniczącego Zespołu, który ma zająć się problematyką konsolidacji. Rozpoczęcie prac Zespołu planowane jest wiosną bieżącego roku.

Prof. J. Woźnicki poinformował, iż w związku ze zgłoszeniem nowych członków Rady z ramienia Parlamentu Studentów RP, istnieje potrzeba uzupełnienia składów Komisji Rady. Przewodniczący poprosił o przedstawienie swoich sylwetek kandydatów do Komisji. Przedstawiciele studentów zgłosili swój udział w następujących Komisjach:

- Dawid Knara (Komisja Kształcenia)
- Prof. Marek Konarzewski (Komisja Nauki)
- Michał Maliński (Komisja Ekonomiczno-Prawna)
- Mateusz Witek (Komisja Kształcenia)

V. Wybór członka Prezydium RG w związku z rezygnacją złożoną przez Roberta Kiljańczyka. (przedstawiciela KRD w Radzie Głównej)

Przewodniczący RG poinformował, iż mgr R. Kiljańczyk, w związku z zakończeniem pracy nad swoją rozprawą doktorską, złożył rezygnację z członkostwa w Radzie oraz przedstawił kandydaturę mgr A. Mrozowskiej na członka Prezydium. Zgodnie z wymogami Statutu, Przewodniczący zarządził głosowanie. Następnie komisja skrutacyjna w składzie: mgr Robert Kiliańczyk, Michał Maliński i Dawid Knara odczytała wyniki głosowania. Za kandydaturą mgr A. Mrozowskiej głosowało 24 członków Rady. Rada przyjęła uchwałę jednogłośnie. Uchwała Nr 154/2015 stanowi załącznik do protokołu.

VI. Komunikaty

Treść komunikatów stanowi załącznik do protokołu

VII. Zaopiniowanie projektów aktów prawnych

1. Projekt rozporządzenia Ministra Administracji i Cyfryzacji w sprawie udzielenia pomocy finansowej na cyfrowe udostępnienie informacji sektora publicznego ze źródeł administracyjnych i zasobów nauki oraz cyfrowe udostępnienie zasobów kultury w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020

Rada jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała projekt rozporządzenia. Uchwała Nr 153/2015 stanowi załącznik do protokołu.

2. Projekt ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – Prawo zamówień publicznych

Prof. J. Woźnicki poinformował, że do Rady wpłynęło pismo od prof. D. Koradeckiej Dyrektora CIOP-PIP w sprawie zagrożeń dla finansów jednostek naukowych wynikających z projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku od towarów i usług oraz ustawy – prawo zamówień publicznych. Zgodnie z wnioskiem Komisji Ekonomiczno-Prawnej Prezydium Rady podjęło decyzję o wystosowaniu pisma przez Przewodniczącego Rady do Ministra Finansów, z prośbą o przeanalizowanie zasadności zgłoszonych w tym piśmie propozycji w świetle zgodności z ustawodawstwem unijnym.

VIII. Zaopiniowanie Planu działalności Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na 2015 r.

Rada jednogłośnie pozytywnie zaopiniowała przedstawiony dokument. Uchwała Nr 151/2015 stanowi załącznik do protokołu.

IX. Zaopiniowanie projektu Strategii Rozwoju Polski Centralnej do roku 2020 z perspektywą 2030

Przewodniczący Komisji Kształcenia RG, prof. E. Jezierski, omówił projekt dokumentu i przedstawił projekt opinii Rady zawierającej szereg uwag szczegółowych. Uchwała Nr 152/2015 stanowi załącznik do protokołu.

X. Zaopiniowanie wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych

Przewodniczący Komisji Upnień Akademickich RG, prof. J. Żmija, przedstawił propozycje opinii dotyczących wniosków jednostek organizacyjnych szkół wyższych o przyznanie uprawnień do nadawania stopni naukowych.

Rada jednogłośnie **pozytywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

1. Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, Wydział Polonistyki – doktor nauk humanistycznych w dyscyplinie kulturoznawstwo
2. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Wydział Humanistyczny – doktor habilitowany nauk społecznych w dyscyplinie nauki o bezpieczeństwie
3. Politechnika Rzeszowska im. Ignacego Łukasiewicza w Rzeszowie, Wydział Matematyki i Fizyki Stosowanej – doktor nauk matematycznych w dyscyplinie matematyka
4. Politechnika Śląska w Gliwicach, Wydział Organizacji i Zarządzania – doktor habilitowany nauk ekonomicznych w dyscyplinie nauki o zarządzaniu
5. Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach, Wydział Nauk o Zdrowiu – dr hab. nauk o zdrowiu

Rada jednogłośnie **negatywnie** zaopiniowała wnioski dotyczące przyznania uprawnień do nadawania stopni:

1. Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Wydział Lekarski Kształcenia Podyplomowego – doktor nauk o zdrowiu
2. Collegium Civitas w Warszawie – doktor nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce

Uchwały nr 144/2015, nr 145/2015, nr 146/2015, nr 147/2015, nr 148/2015, nr 149/2015, nr 150/2015 stanowią załączniki do protokołu.

XI. Zaopiniowanie zasad przyznawania stypendiów naukowych

Rada jednogłośnie negatywnie zaopiniowała przedstawione poniżej regulaminy przyznawania stypendiów naukowych.

1. Regulamin przyznawania stypendiów naukowych dla uczestników studiów doktoranckich Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, zaangażowanych w realizację badań naukowych w ramach finansowania z dotacji dla Krajowych Ośrodków Wiodących na lata 2012-2017
2. Regulamin przyznawania stypendiów naukowych dla pracowników Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, zaangażowanych w realizację badań naukowych w ramach finansowania z dotacji dla Krajowych Ośrodków Wiodących na lata 2012-2017. Stanowiska nr 29/2015 i 30/2015 stanowią załączniki do protokołu.

XII. Sprawy różne i wolne wnioski

Prof. A. Welfe zwrócił uwagę, że czas poświęcony debacie na temat konsolidacji był niewystarczający. Dlatego też zwrócił się z wnioskiem o ponowienie tematu i zwołanie posiedzenia Rady, które byłoby wyłącznie poświęcone problematyce konsolidacyjnej. Prof. J. Woźnicki przypomniał, iż Prezydium Rady przyjęło propozycję powołania Zespołu Rady, który zajmie się tym zagadnieniem. Wyniki prac tego Zespołu będą okazją do ponowienia tematu i przedstawienia wniosków na odrębnym posiedzeniu RG.

XIII. Przyjęcie protokołu XI posiedzenia plenarnego Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego (12 lutego 2015 r.)

Protokół został przyjęty jednogłośnie.

XIV. Zamknięcie posiedzenia

Przewodniczący Rady prof. J. Woźnicki podziękował zebranych za udział w posiedzeniu RG.

Przewodniczący
Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Prof. Jerzy Woźnicki

Załączniki:

1. Porządek obrad
2. Uchwały: nr 144-154
3. Stanowiska: nr 29-30
4. Prezentacje
4. Nagranie przebiegu obrad na nośniku CD